

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/73/2017
Identifikačné číslo spisu: 8016200390
Dátum vydania rozhodnutia: 26.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8016200390.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Zdenky Reisenauerovej, v právnej veci navrhovateľa: N. E. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. Č. X, L., právne zastúpeného: JUDr. Vladimír Zeleňák, advokát so sídlom Letná č. 47, Košice, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21. apríla 2016, o nároku na starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 20. apríla 2017, č. k. 4Sd/34/2016-109, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4Sd/34/2016-109 zo dňa 20.04.2017 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.04.2016 z r u š u j e a vec v r a c i a odporkyni na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 4Sd/34/2016-109 zo dňa 20.04.2017 v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.04.2016 (ďalej aj len „preskúmané rozhodnutie“), ktorým odporkyňa podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa zo dňa 02.06.2015 o starobný dôchodok a o nové určenie sumy starobného dôchodku z dôvodu, že od 09.08.2007 mu bol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Z administratívneho spisu odporkyne mal krajský súd preukázané, že navrhovateľ žiadosťou spísanou dňa 09.08.2007 požiadal o priznanie predčasného starobného dôchodku a tento mu aj bol priznaný od 09.08.2007 rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 20.11.2008, ktoré bolo expedované v súlade s § 212 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. ako obyčajná listová zásielka dňa 12.12.2008 a v zmysle čl. 7 Poštových podmienok Slovenskej pošty, a. s., vydaných na základe zákona č. 507/2001 Z. z. o poštových službách (ďalej len „poštové podmienky“) bolo doručené dňa 16.12.2008. Rovnako bolo navrhovateľovi doručované a dňa 27.02.2009 doručené aj rozhodnutie zo dňa 01.07.2009, ktorým bolo

zmenené rozhodnutie z 09.08.2007 čo do výšky predčasného starobného dôchodku od 09.08.2007.

Skutočnosť, že rozhodnutie z 20.11.2008 bolo navrhovateľovi doručené, mal krajský súd preukázanú aj z podania navrhovateľa zo dňa 21.07.2010, ktoré bolo odporkyni doručené 11.08.2010 a v ktorom navrhovateľ uviedol: „V auguste 2007 som požiadal o predčasný starobný dôchodok. Pri tejto príležitosti mi bol predložený Osobný list dôchodkového poistenia, ktorý je neúplný po stránke zoznamu zamestnávateľov, a teda aj po stránke vymeriavacích základov.“ Krajský súd mal za preukázané, že Osobný list dôchodkového zabezpečenia (ďalej len „OLDP“) tvorí súčasť rozhodnutia a odporkyňa OLDP poistencom samostatne nezasiela, posielala im len informáciu o stave individuálneho účtu poistenca.

Navrhovateľ namietal, že žiadosť o priznanie predčasného starobného dôchodku vzal späť pred právoplatným skončením konania o dávke. Krajský súd dospel k záveru, že navrhovateľ nemá o takej skutočnosti dôkaz. Hoci navrhovateľ predložil list s dátumom vyhotovenia dňa 30.10.2008, ktorého obsahom je späťvzatie žiadosti o predčasný starobný dôchodok, nepriložil k nemu listinný dôkaz, preukazujúci jeho doručenie odporkyni.

Ani námietku navrhovateľa, že odporkyňa vydala dňa 28.08.2007 rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o predčasný starobný dôchodok z dôvodu, že jeho výška nedosahuje ani 1,2 násobok životného minima, pričom v spise odporkyne sa nachádza iba prvá strana tohto rozhodnutia, nepovažoval krajský súd za relevantnú, lebo toto rozhodnutie nebolo navrhovateľovi ani expedované a v tom čase navrhovateľovi nebolo zhodnotené obdobie dôchodkového poistenia v Českej republike, k čomu došlo až rozhodnutím o priznaní predčasného starobného dôchodku zo dňa 20.11.2008.

Za nedôvodné považoval krajský súd aj tvrdenie navrhovateľa, že s listinnými dôkazmi v administratívnom spise odporkyne mal možnosť sa oboznámiť až v priebehu súdneho konania, keďže účastníci správneho konania a ich právni zástupcovia majú podľa § 190 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. právo nazeráť do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a na požiadanie aj vyhotovenie fotokópie, ktorú možnosť navrhovateľ zrejme nevyužil.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že odporkyňa bola v celom konaní (o žiadosti o predčasný starobný dôchodok) nečinná a z toho dôvodu zobral svoju žiadosť späť, krajský súd poukázal na to, že navrhovateľ mohol podať žalobu o nečinnosť, alebo sťažnosť, prípadne námietku zaujatosti.

K tvrdeniu navrhovateľa, že nevedel, že mu bol predčasný starobný dôchodok vyplácaný na jeho účet, lebo bol presvedčený, že mu vôbec nebol priznaný, krajský súd poukázal na to, že tento dôchodok mu bol prvýkrát poukázaný dôchodkovým listom dňa 10.01.2009 a tiež vo februári a marci 2019 a až na základe žiadosti zo dňa 02.12.2008 bola výplata predčasného starobného dôchodku od 10.04.2009 poukazovaná na jeho bankový účet.

Z uvedených dôvodov mal krajský súd preukázané, že rozhodnutie o priznaní predčasného starobného dôchodku z 20.11.2008 a zmenové rozhodnutie zo dňa 01.07.2009 boli navrhovateľovi doručené v súlade s § 212 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. a navrhovateľ voči uvedeným rozhodnutiam nepodal opravný prostriedok, takže nadobudli právoplatnosť. Na tom základe považoval za súladné so zákonom preskúmané rozhodnutie odporkyne o zamietnutí žiadosti o starobný dôchodok z dôvodu, že mu bol od 09.08.2007 priznaný predčasný starobný dôchodok.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietal, že žiadosť o opätovné posúdenie nároku na starobný dôchodok a nové určenie sumy starobného dôchodku zo dňa 02.06.2015 odporkyňa zamietla, hoci ju mala posúdiť podľa jej obsahu a nie formy - touto skutočnosťou sa podľa názoru navrhovateľa krajský súd vôbec nezaoberal a riešil iba otázku platnosti rozhodnutia z 20.11.2008. Z obsahu vzoru žiadosti v poslednej vete totiž vyplýva, že ak sa žiadateľovi nevyplácal predčasný starobný dôchodok a ak si žiadateľ nepožiadala o nové určenie sumy starobného dôchodku, bude novo určená suma starobného dôchodku vypočítaná k 01. januáru kalendárneho roka, ktorý

nasleduje po dovŕšení dôchodkového veku, čo sa u navrhovateľa malo stať k 01.01.2016, no doteraz k tomu nedošlo. Po 20.11.2008 bol navrhovateľ nepretržite dôchodkovo poistený.

Odporkyňa listom zo dňa 07.07.2015 informovala navrhovateľa o možnosti uvoľnenia výplaty dôchodku a takú žiadosť (o uvoľnenie výplaty a zvýšenie starobného dôchodku) navrhovateľ predložil práve listom z 02.06.2015, ktorú odporkyňa zamietla, a preto táto okolnosť má byť predmetom tohto súdneho konania.

V ďalšom obsahu odvolania navrhovateľ namietal nesprávny záver krajského súdu o doručení rozhodnutia z 20.11.2008. Namietal, že v administratívnom spise odporkyne sa nenachádza žiadny doklad o vyexpedovaní, resp. doručovaní rozhodnutí z 20.11.2008, 02.02.2009 ako aj 01.07.2009, a preto nemožno aplikovať fikciu doručenia podľa § 212 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z.. Na druhej strane súd neakceptoval fikciu doručenia späťvzatia žiadosti z dôvodu, že navrhovateľ o jej odoslaní nepredložil dôkaz. Odporkyňa navrhovateľovi predčasný starobný dôchodok nevyplácala, ani ku dňu 29.01.2015, ktorým dovŕšil dôchodkový vek.

Navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne žiadal o priznanie trov konania.

Odporkyňa v stručnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že navrhovateľ neuviedol žiadne nové skutočnosti a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením najvyšší súd v konaní postupoval podľa ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

V danej veci bolo pre rozhodnutie súdu vo veci potrebné vysporiadať sa predovšetkým s otázkou, či navrhovateľovi bol priznaný predčasný starobný dôchodok, resp., či došlo k účinnému späťvzatiu žiadosti o tento dôchodok.

Navrhovateľ dovŕšil dôchodkový vek 62 rokov dňa XX.XX.XXXX.

Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 69 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nemá nárok na starobný dôchodok.

Podľa § 69a ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. predčasný starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku je starobný dôchodok.

Podľa § 69a ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. ak poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nebol predčasný starobný dôchodok vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, suma starobného dôchodku podľa odseku 1, na ktorú mal poistenec nárok v deň dovŕšenia dôchodkového veku, sa určí na žiadosť poistenca znovu. Suma starobného dôchodku podľa odseku 1 určená podľa § 68 ods. 2 a zvýšená podľa § 82 sa zvýši o 0,5 % za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku; § 82 ods. 16 sa v tomto prípade neuplatní.

Podľa § 69a ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. nárok na výplatu starobného dôchodku, ktorého suma bola určená podľa odseku 2, vznikne odo dňa podania žiadosti poistencom, najskôr dňom dovŕšenia dôchodkového veku.

Podľa § 184 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. dávkové konanie sa začína, ak tento zákon neustanovuje inak, na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na výplatu dávky.

Podľa § 184 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. žiadosť o priznanie dávky sa podáva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou.

Podľa § 186 ods. 1 veta prvá zákona č. 461/2003 Z. z. podanie možno urobiť písomne, ústne, telegraficky, faxom alebo elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu, ak sa jeho predloženie nevyžaduje na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou.

Podľa § 186 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. podanie sa posudzuje podľa obsahu. Z podania musí byť zrejmé, kto ho podáva, akej veci sa týka, čo sa navrhuje, a musí byť podpísané a označené dátumom podania.

Ak podanie neobsahuje predpísané náležitosti alebo nebolo predložené na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou, organizačná zložka Sociálnej poisťovne pomôže účastníkovi konania nedostatky odstrániť, prípadne vyzve účastníka konania, aby v určenej lehote nedostatky odstránil. Súčasne upozorní účastníka konania na dôsledky neodstránenia nedostatkov na ďalší priebeh konania (§ 186 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Podľa § 179 ods. 1 písm. a/ bodu 1 zákona č. 461/2003 Z. z. do pôsobnosti ústredia patrí rozhodovať v prvom stupni o dôchodkových dávkach, o úrazovej rente a o pozostalostnej úrazovej rente.

Na konanie v dávkových veciach sociálneho poistenia (ďalej len „dávkové konanie“) sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní [§ 172 ods. 1 a 3 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z. z.].

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z. z. organizačná zložka Sociálnej poisťovne konanie zastaví, ak účastník konania vzal žiadosť alebo podanie na začatie konania späť skôr, ako bolo o nich rozhodnuté, a ak s tým súhlasia ostatní účastníci konania.

Podľa § 212 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia, ak tento zákon neustanovuje inak. Deň doručenia rozhodnutia je deň jeho oznámenia.

Podľa § 212 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia do vlastných rúk alebo poštou ako doporučená zásielka s doručenkou a poznámkou „do vlastných rúk“. Do vlastných rúk sa doručujú rozhodnutia:

- a) o nepriznaní dávky, odňatí dávky, znížení dávky alebo o zastavení výplaty dávky,
- b) o uložení povinnosti vrátiť neprávom vyplatené sumy na dávke,
- c) o poistnom, o príspevku na starobné dôchodkové sporenie, 1) o uložení pokuty a penále,
- d) o prerušení konania,
- e) o zastavení konania.

Z dávkového (administratívneho) spisu odporkyne mal odvolací súd preukázané, že:

- navrhovateľ žiadosťou z 09.08.2007 požiadal o priznanie predčasného starobného dôchodku od toho istého dňa;

- v spise je založené vypracované rozhodnutie (prvá strana) č. XXX XXX XXXX z 28.08.2007 o zamietnutí žiadosti o predčasný starobný dôchodok z dôvodu, že výška tohto dôchodku určená k

09.08.2007 nie je vyššia ako 1,2 násobok životného minima, ale tak z vyhotovenia rozhodnutia ako aj zo záznamu o rozhodnutiach (tzv. dispozičná vložka) je zrejmé, že toto rozhodnutie odporkyňa v skutočnosti nevydala a išlo len o neprijatý koncept rozhodnutia. Zo spisu je zrejmé, že odporkyňa vykonávala potrebné dokazovanie u Českej správy sociálneho zabezpečenia ohľadom dôb poistenia na území Českej republiky k 31.12.1992;

- rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X z 20.11.2008 (tlačivo C 48a) odporkyňa navrhovateľovi predčasný starobný dôchodok priznala od 09.08.2007 v sume 3.328 Sk mesačne. Podľa originálu rozhodnutia bolo toto rozhodnutie napísané (opísané) dňa 10.12.2008 a podľa záznamov na spisovom obale dávkového spisu bolo toto rozhodnutie expedované 12.12.2008;

- zo spisového obalu nevyplýva, že by v období od podania žiadosti o predčasný starobný dôchodok do vydania rozhodnutia z 20.11.2008 ústrediu Sociálnej poisťovne bol doručený list navrhovateľa z 30.10.2008. Pritom zo spisového obalu vyplýva, že odporkyňa bola napríklad dňa 09.12.2008 doručená žiadosť navrhovateľa o poukazovanie predčasného starobného dôchodku na účet v banke zo dňa 02.12.2008;

- podľa záznamu na spisovom obale zo dňa 05.11.2008 odporkyňa bol doručený doplnok zo dňa 03.11.2008, išlo však o potvrdenie Českej správy sociálneho zabezpečenia zo dňa 24.10.2008, týkajúce sa histórie poistenia navrhovateľa v Českej republike v dobe od 01.09.1969 do 31.12.1992;

- žiadosťou zo dňa 02.08.2010 navrhovateľ požiadal o priznanie invalidného dôchodku od 26.07.2010. Táto žiadosť bola definitívne zamietnutá rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 17.07.2012 podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. z dôvodu, že navrhovateľovi bol priznaný predčasný starobný dôchodok. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 4Sd/54/2012-27 zo dňa 30.07.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 03.09.2013;

- žiadosťou zo dňa 18.02.2015 navrhovateľ požiadal o priznanie starobného dôchodku od 29.01.2015. V žiadosti, v prehľade zamestnaní, navrhovateľ žiadal o zhodnotenie ďalších dôb dôchodkového poistenia, napr. v Elektropanel Prešov od 01.04.1993 do 31.05.1998, PROEZ, s. r. o. od 01.01.2003 do 31.01.2008, u P. T., Prešov od 24.09.2007 ROPO SK, s. r. o., doby dobrovoľného dôchodkového poistenia v rokoch 2008 až 2009 a doby samostatne zárobkovej činnosti od 01.07.2009. Listom zo dňa 03.03.2015 uplatnil aj obdobie vedľajších pracovných pomerov v rokoch 1977 do roku 1993 v DK ROH Prešov a od novembra 1989 do 31.03.1993, ELEKTROPANEL, o. d. Prešov, ďalej doby samostatnej zárobkovej činnosti. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X z 18.03.2015 odporkyňa túto žiadosť zamietla podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s odôvodnením, že mu bol priznaný predčasný starobný dôchodok rozhodnutím, ktoré nadobudlo právoplatnosť 27.08.2009. Rozhodnutie z 18.03.2015 bolo navrhovateľovi doručené dňa 31.03.2015 a nebolo napadnuté opravným prostriedkom;

- dňa 07.04.2015 bola odporkyňa doručená žiadosť navrhovateľa zo dňa 25.03.2015 o určenie sumy starobného dôchodku k 29.01.2015, o poukazovanie dôchodku na účet a o zohľadnenie ďalšej pracovnej činnosti vrátane súbežných pracovných aktivít a doby SZČO od 01.10.2008 do 01.04.2014. Súčasne uviedol, že je zmätený tým, že mu listom odporkyne z 18.03.2015 bolo zaslané tlačivo „Žiadosti o uvoľnenie výplaty a zvýšenie predčasného starobného dôchodku (vyplňte, ak ste ešte nedovršili dôchodkový vek)“ lebo tlačivo, ktoré mu uvedeným listom bolo zaslané, sa má vyplniť, ak ešte nedovršil dôchodkový vek, pričom on už dôchodkový vek dovšil, napriek tomu túto žiadosť vyplnil a pripojil ju k tejto žiadosti (vzor: ZIAD_02b);

- vybavenie žiadosti zo 07.04.2015 navrhovateľ urgoval listom z 11.05.2015, doručenom odporkyňa dňa 13.05.2015;

- listom zo dňa 02.06.2015, označeným ako opakovaná žiadosť, doručeným pobočke dňa 04.06.2015 a ústrediu dňa 05.06.2015, navrhovateľ opakovane žiadal o určenie sumy starobného dôchodku k 29.01.2015, o poukazovanie dôchodku na účet a o zohľadnenie ďalšej pracovnej činnosti vrátane

súbežných pracovných aktivít a doby SZČO od 01.10.2008 do 01.04.2014. V dávkovom spise sú založené i následné podania navrhovateľa, týkajúce sa preukazovania dôb poistenia tak v období pred priznaním predčasného starobného dôchodku, ako aj v nasledujúcom období;

- odporkyňa žiadosť z 02.06.2015 prvýkrát zamietla rozhodnutím č. XXX XXX XXX X zo 17.06.2015, ktoré bolo rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1Sd/58/2015-38 zo dňa 21.12.2015 zrušené a vec bola vrátená odporkyňi na ďalšie konanie;

- listom zo dňa 07.07.2015, ktorý bol navrhovateľovi doručený dňa 13.07.2015, odporkyňa navrhovateľovi oznámila, že o uvoľnenie výplaty predčasného starobného dôchodku je potrebné požiadať písomnou formou a zaslala mu tlačivo „Žiadosť o uvoľnenie výplaty a zvýšenie starobného dôchodku“ s tým, aby ju po vyplnení zaslal odporkyňi na ďalší postup. V dávkovom spise sa žiadosť navrhovateľa na uvedenom tlačive nenachádza, na ktorú skutočnosť odporkyňa poukázala aj v preskúvanom rozhodnutí z 21.04.2016 a súčasne uviedla, že o uvoľnení výplaty rozhodne v súlade s § 69a zákona č. 461/2003 Z. z. na základe žiadosti navrhovateľa osobitným rozhodnutím;

- žiadosťou zo dňa 05.09.2016 navrhovateľ požiadal o priznanie starobného dôchodku Českou správou sociálneho zabezpečenia podľa § 29 zákona č. 155/1996 Sb..

Z rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu je odvolaciu súdu známa aj skutočnosť, že navrhovateľ sa v zastúpení advokáta žalobou, doručenou Okresnému súdu Prešov dňa 24.02.2017, domáhal „určenia neplatnosti rozhodnutia odporkyne č. 5XX XXX XXXX X z 20.11.2008“. V danej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní o kompetenčnom spore uznesením č. k. 1KO/47/2017 zo dňa 05.12.2017 v znení opravného uznesenia č. k. 1KO/47/2017 z 22.01.2018 rozhodol tak, že nesúhlas Krajského súdu v Prešove s postúpením veci je dôvodný; v odôvodnení tohoto uznesenia najvyšší súd uviedol, že „... z označenia žaloby, jej obsahu a z petitu žalobného návrhu nevyplýva, že by sa žalobca (ktorému je navyše poskytovaná kvalifikovaná právna pomoc advokátom) domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného orgánom verejnej správy, ale je z nej zrejmé, že sa ňou domáha určenia neplatnosti uvedeného rozhodnutia žalovanej“ (Sociálnej poisťovne), „pretože má za to, že v zmysle všeobecných ustanovení o právnych úkonoch podľa občianskeho práva je neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka) a odporuje zákonu“.... v predmetnej veci nejde o správnu žalobu, o ktorej rozhodujú správne súdy podľa druhej časti Správneho súdneho poriadku, a teda o vec patriacu do správneho súdnictva. Žaloba žalobcu je civilnou žalobou v zmysle § 137 písm. c/ CSP, na konanie je v prvej inštancii vecne a miestne príslušný okresný súd“.

Ako je už vyššie uvedené, preskúvaným rozhodnutím z 21.04.2016 odporkyňa podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa zo dňa 02.06.2015 o opätovné posúdenie nároku na starobný dôchodok a o nové určenie sumy starobného dôchodku z 02.06.2015. V odôvodnení rozhodnutia obsiahlo odôvodnila záver, že navrhovateľovi bol priznaný predčasný starobný dôchodok a na tom základe navrhovateľ podľa § 69 zákona č. 461/2003 Z. z. nemá nárok na starobný dôchodok.

V odvolaní proti rozsudku krajského súdu navrhovateľ namietal nesprávnosť záveru odporkyne ako aj krajského súdu, že mu bol právoplatne priznaný predčasný starobný dôchodok a namietal, že žiadosť o tento dôchodok vzal späť.

Pokiaľ ide o otázku priznania predčasného starobného dôchodku, odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom krajského súdu, že navrhovateľ nepreukázal doručenie späťvzatia žiadosti o predčasný starobný dôchodok, a že tento mu bol priznaný.

Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodnutie o priznaní predčasného starobného dôchodku zo dňa 20.11.2008 nie je rozhodnutím, ktoré je uvedené v § 212 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z., ale ide o rozhodnutie, pri oznamovaní ktorého zákon nevyžaduje doručovanie do vlastných rúk. Hoci navrhovateľ tvrdil, že listom z 30.10.2008 vzal svoju žiadosť o predčasný starobný dôchodok späť, toto svoje

tvrdenie nepreukázal dokladom o podaní takého listu na poštovú prepravu. Taký doklad nie je možné nahraďiť len overenou kópiou listu z 30.10.2008. Na tom základe mal aj odvolací súd preukázané, že k späťvzatiu žiadosti o predčasný starobný dôchodok nedošlo pred dňom 20.11.2008, teda pred rozhodnutím odporkyne o priznaní predčasného starobného dôchodku. Z uvedeného dôvodu neskoršie doručenie späťvzatia žiadosti o predčasný starobný dôchodok odporkyňi (po 20.11.2008) už nemohlo viesť k zastaveniu konania o tejto žiadosti - žiadosť nebola vzatá späť pred tým, ako o nej ústredie rozhodlo. Na tomto závere nič nemení okolnosť, že navrhovateľ v neskoršom období tento dôchodok prestal preberať, resp. nie je mu vyplácaný.

Keďže navrhovateľovi bol od 09.08.2007 priznaný predčasný starobný dôchodok, nespĺňa podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 65 ods. 1 v spojení s § 69 zákona č. 461/2003 Z. z.. Na tomto závere nič nemení okolnosť, že v zmysle § 69a ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. predčasný starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku je starobný dôchodok. Navrhovateľovi preto už nie je možné priznať starobný dôchodok ako novú dávku dôchodkového poistenia.

Odporkyňa však opomenula, že navrhovateľ už v žiadosti o starobný dôchodok z 18.02.2015, ako aj v podaniach zo 07.04.2015, 11.05.2015 a 02.06.2015 aj v žiadosti z 05.09.2016 o priznanie starobného dôchodku podľa právnych predpisov Českej republiky sa podľa ich obsahu (§ 186 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.) domáhal tak uvoľnenia výplaty predčasného starobného dôchodku, ktorý je od dovŕšenia dôchodkového veku starobný dôchodok, ako aj jeho úpravy, a to tak za doby tvrdeného dôchodkového poistenia a vymeriavacích základov z titulu vedľajšieho pracovného pomeru, dohody o pracovnej činnosti, resp. dohody o vykonaní práce, samostatnej zárobkovej činnosti a zamestnania v období pred priznaním predčasného starobného dôchodku, a to tak v období pred 01.01.1993, ako aj od priznania predčasného starobného dôchodku do roku 2014.

S otázkou dôvodnosti uplatňovania uvedených nárokov sa odporkyňa v preskúmanom ani inom následnom rozhodnutí dostatočne nevysporiadala (§ 112 zákona č. 461/2003 Z. z.), keď dôvodila iba vo vzťahu k dobrovoľnému dôchodkovému poisteniu tým, že dobrovoľné dôchodkové poistenie navrhovateľa od 06.10.2008 zaniklo na základe odhlášky dňom 10.06.2009 a ďalšie dobrovoľné dôchodkové poistenie od 20.10.2010 zaniklo zo zákona podľa § 293bq ods. 2 zákona dňom 31.12.2010. Z predchádzajúcich právoplatných rozhodnutí o priznaní predčasného starobného dôchodku zo dňa 20.11.2011 a 01.07.2009 nevyplýva, že by sa odporkyňa zaoberala otázkou hodnotenia ďalších, vyššie uvedených dôb na dôchodkové účely.

Keďže podanie je podľa zákona č. 461/2003 Z. z. potrebné posudzovať podľa obsahu a odvolací súd mal za preukázané, že navrhovateľ požiadal aj o uvoľnenie výplaty starobného dôchodku listom zo 07.04.2015, 11.05.2015 a 02.06.2015, pričom uvedený zákon v ustanovení § 184 ods. 5 vyžaduje podanie žiadosti na predpísanom tlačive len v prípade žiadosti o priznanie dávky, odvolací súd považoval za nesprávne aj trvanie odporkyne na zaslaní vyplneného tlačiva „Žiadosť o uvoľnenie výplaty a zvýšenie starobného dôchodku“.

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie odporkyne je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Rozsudok krajského súdu preto zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie (§ 250ja ods. 3 veta prvá OSP).

V ďalšom konaní odporkyňa rozhodne o uvoľnení výplaty starobného dôchodku, v súlade s § 112 a § 68 zákona č. 461/2003 Z. z. posúdi nárok navrhovateľa na zvýšenie starobného dôchodku za ďalšie, i súbežné doby dôchodkového poistenia a o prípadnom zvýšení vymeriavacích základov a osobných mzdových bodov v dotknutých kalendárnych rokoch a nové rozhodnutie riadne odôvodní. Hodnotenie období pred 01.01.1993 pritom patrí do kompetencie Českej správy sociálneho zabezpečenia.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1, § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 a § 150 ods. 2 OSP tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo hoci navrhovateľ náhradu trov konania uplatnil, ich výšku v zákonnej lehote podľa § 151 ods. 1 OSP nevyšiel.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.